

Khu Bảo tồn Biển Đảo Phú Quý

Tên khác

Không có

Tỉnh

Bình Thuận

Tình trạng

Đề xuất

Ban quản lý được thành lập

Không rõ

Vĩ độ

10°30' - 10°39' vĩ độ Bắc

Kinh độ

108°50' - 108°59' kinh độ Đông

Vùng địa lý sinh học

05b - Nam Trung Bộ

Tình trạng bảo tồn

Khu đề xuất bảo tồn biển Đảo Phú Quý có trung tâm là đảo Phú Quý, nằm trong vùng Biển Đông cách thị xã Phan Thiết khoảng 100 km về phía đông. Về mặt hành chính, đây là một huyện đảo của tỉnh Bình Thuận. Đảo Phú Quý được Viện Hải Dương Hải Phòng đề xuất xây dựng khu bảo tồn biển vào năm 1995. Theo đề xuất trên tổng diện tích khu bảo tồn chưa được xác định (Nguyễn Huy Yết và Võ Sĩ Tuấn 1995). Tiếp đó, Đảo Phú Quý cũng đã được liệt kê trong danh lục 16 khu bảo tồn biển do Bộ KHCN và MT đề xuất vào năm 1998 (Nguyễn Chu Hồi *et al.* eds 1998).

Năm 1999, việc đề xuất thành lập khu bảo tồn biển Đảo Phú Quý lại được Ngân hàng Phát triển Châu á (ADB 1999) nhắc lại trong kế hoạch thành lập hệ thống khu bảo tồn biển của Việt Nam. Trong đề xuất của Ngân hàng Phát triển Châu á, khu bảo tồn có diện tích là 18.980 ha, bao gồm vùng biển 16.680 ha và 2.300 ha vùng đảo nổi.

Địa hình và thủy văn

Đảo Phú Quý trước đây là miệng núi lửa, có 2.300 ha là thềm lục địa. Điểm cao nhất trên đảo là núi Cấm Đất cao 106 m. Hòn đảo được bao

quanh bởi đai san hô dày, điểm sâu nhất là 42 m. Các vùng nước biển xung quanh chịu ảnh hưởng mạnh mẽ của nham thạch. Về phía tây bắc Đảo Phú Quý, và trong ranh giới khu bảo tồn biển được Ngân hàng Phát triển Châu á đề xuất (1999) có nhiều dải đá ngầm.

Đa dạng sinh học

Giá trị đa dạng sinh học của khu bảo tồn biển Đảo Phú Quý chưa được nghiên cứu chi tiết. Tuy nhiên, qua điều tra sơ bộ đã ghi nhận được 70 loài thực vật ở cạn, 72 loài tảo biển, 134 loài san hô cứng và 15 loài nhuyễn thể. Có một khu vực san hô rộng lớn ở vùng biển khơi của đảo Phú Quý, tại đó có các loài *Acropora* spp. và *Pocillopora* spp. chiếm ưu thế. Ngoài khơi xa về tận cùng phía tây của đảo có dải đá ngầm bằng phẳng rộng tới 600 m tạo thành một dải đầm phủ đầy thảm cỏ biển (ADB 1999).

Các vấn đề về bảo tồn

Ngân hàng Phát triển Châu á (ADB 1999) cho rằng hệ sinh thái biển vùng đề xuất vẫn còn ở tình trạng tốt vì chưa bị ảnh hưởng xấu do công nghiệp, nông nghiệp và các kỹ thuật đánh bắt mang tính huỷ diệt, mặc dầu vậy, việc đánh bắt

quá mức mang lại tác hại đối với các nguồn tài nguyên biển. Mật độ dân số trên Đảo Phú Quý tương đối cao, đạt hơn 600 người/ km², và kết quả là các nguồn tài nguyên rừng trên cạn đang bị đe dọa do khai thác quá mức.

Trong tháng 11/2000, theo thông tin từ báo Vietnam News (2000) một dự án phát triển vùng kinh tế trên Đảo Phú Quý đã được đề xuất và trình lên thủ tướng Chính phủ để phê duyệt. Mục đích của dự án là sử dụng chính sách thuế ưu đãi để đưa đảo thành trung tâm phát triển kinh tế. Sự phát triển này sẽ làm tăng thêm mối đe dọa tiềm năng lên các hệ sinh thái vùng biển và đất liền của khu đề xuất bảo tồn biển.

Hiện nay chưa rõ cơ quan nào sẽ chịu trách nhiệm quản lý khu bảo tồn biển đề xuất này. Hệ sinh thái biển hiện do Sở Thủy sản Bình Thuận quản lý. Sở có một trạm bảo vệ nguồn lợi thủy sản trên đảo Phú Quý, có 4 nhân viên làm việc tại trạm (ADB 1999).

Các giá trị khác

Vùng biển khơi của Đảo Phú Quý là vùng đánh bắt thủy sản quan trọng nhất ở tỉnh Bình Thuận. Vùng biển ở đây cung cấp nhiều sản phẩm biển có giá trị kinh tế như mực, cá chỉ vàng, cá mú và cá mập. Khu bảo tồn biển này chứa đựng giá trị tiềm năng rất cao về du lịch do có phong cảnh đẹp, các bãi cát và những khu vực lặn (ADB 1999).

Các dự án có liên quan

Ngân hàng Phát triển Châu á hiện đang thực hiện một dự án trợ giúp kỹ thuật có tên là "*Quản lý môi trường khu vực biển Đông*" với một phần tài trợ của Cơ quan Hợp tác Phát triển Thụy Điển. Dự án nhằm mục đích tăng cường việc quản lý toàn vẹn các nguồn tài nguyên biển và ven bờ biển trong khu vực, hiện dự án đang được Bộ KH-CN và MT thực hiện. Trong khuôn khổ của dự án này, bản thảo về hệ thống khu bảo tồn biển bao gồm 30 khu bảo tồn đề xuất biển và ven bờ biển của cả nước đang được hoàn thiện, chỉnh lý. Đảo Phú Quý cũng nằm trong kế hoạch này.

Tài liệu tham khảo

ADB (1999) Draft coastal and marine protected areas plan. Hanoi: Asian Development Bank.

Nguyen Chu Hoi, Nguyen Huy Yet and Dang Ngoc Thanh eds. (1998) [Scientific basis for marine protected areas planning]. Hai Phong: Hai Phong Institute of Oceanography. In Vietnamese.

Nguyen Huy Yet and Vo Si Tuan (1995) [Information on proposed marine protected areas on the coast of Vietnam]. Hai Phong: Hai Phong Institute of Oceanography. In Vietnamese.

Vietnam News (2000) Island opens economic door. Vietnam News 30 November 2000.